

Kern
Praktijk
4

Onderwijs specifiek voor het oudere kind Opdracht

Inleiding

In de vierde kernpraktijk bouwen we voort op de kennis en vaardigheden die je hebt opgedaan in de eerste anderhalf jaar van de opleiding. Na in de derde kernpraktijk gericht te zijn geweest op leren van leerlingen richten we ons in deze vierde kernpraktijk specifiek op de ontwikkeling van het leren van het oudere kind. In deze kernpraktijk ga je onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, afgestemd op de ontwikkeling én leren van het oudere kind. Je leert verschillende manieren om het onderwijs in te richten voor het oudere kind en welk leerkrachtgedrag het meest passend is om een leeromgeving te creëren die past bij de ontwikkeling van het oudere kind. Daarbij gaan we uit van twee spanningsvelden:

- A. *Geïntegreerd of geïsoleerd centraal stellen in de leeromgeving van het oudere kind.*
- B. *Individueel leren of collectief leren in de leeromgeving van het oudere kind.*

Een leraar bij het oudere kind heeft aan de ene kant inzicht nodig in de voor- en nadelen van geïsoleerd en geïntegreerd leren en moet daarbij rekening houden met de behoeften van individuele leerlingen en van de hele groep bij het vormgeven van onderwijs. Daarbij is het van belang dat hij de mogelijkheden en kansen in de omgeving en de school zo veel mogelijk weet te benutten. In hoeverre zijn er mogelijkheden om extra zorg de school in te halen? Of in hoeverre is het mogelijk om een leerling met rekenen in een andere groep mee te laten doen, zodat er meer ruimte is in je eigen groep? In hoeverre kan je gebruik maken van landelijke projecten om een geïntegreerd Oftewel in deze complexe onderwijs situatie ga je in de leeftijdsspecialisatie leren bewuste keuzes te maken wanneer je kies voor geïsoleerd en wanneer voor geïntegreerd onderwijs én waar je juist aandacht hebt voor het collectief of juist meer voor het individu en ondertussen zo goed mogelijk de omgeving van de school weet in te zetten.

Spanningsvelden

<p>Geïntegreerd leren: Vanuit een rijk en geïntegreerd wordt het onderwijs vorm gegeven.</p>	<p>Geïsoleerd leren: Het aanbod van geïsoleerde vakken staat centraal. Er wordt gewerkt aan de kerndoelen van het basisonderwijs.</p>
<p>Individueel leren Het onderwijsaanbod is meer op de individuele onderwijsbehoeften afgestemd.</p>	<p>Collectief leren Het onderwijsaanbod is meer afgestemd op groepen leerlingen.</p>

Doelen van de kernpraktijk

Aan het einde van het semester:

- heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken m.b.t het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, waarbij naast de leerinhoud de ontwikkeling van het oude kind en het ondersteunen hierin van belang is;
- kun je een eerste beargumenteerde positie innemen m.b.t. het spanningsveld geïntegreerd leren versus geïsoleerd leren.
- kun je onder begeleiding van de schoolopleider/mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de leerlingen, van jezelf en de context van de opleidingsschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling;

De opdracht

De kernpraktijk bestaat uit drie illustraties die je in semester 2 gaat uitwerken.

De illustraties worden in de bijeenkomsten KP PPO toegelicht en ga je samen met medestudenten de kernpraktijk verder verkennen en uitwerken.

- Illustratie 1.1: is een keuze illustratie waarbij je één thema gaat uitwerken (groepsdynamica, identiteitsontwikkeling of mediawijsheid). Een beschrijving van de thema's vind je in de studiehandleiding KP PPO oude kind semester 4.
- Illustratie 1.2: Geïntegreerd leren
Je gaat een ontwerp of film maken. Voor het ontwerp of de film zijn verschillende criteria. Deze zijn beschreven in de studiehandleiding KP PPO B2.
- Illustratie 1.3: Leren door middel van zelfsturing en samenwerken
Je gaat een ontwerp of film maken. Voor het ontwerp of de film zijn verschillende criteria. Deze zijn beschreven in de studiehandleiding KP PPO B2.

Je gaat als leraar van het oudere kind de leerling op verschillende manieren helpen bij hun ontwikkeling:

- a. door goede voorwaarden te scheppen om leren mogelijk te maken, denkend aan geïntegreerd versus geïsoleerd leren en leren door middel van zelfsturing en samenwerkend leren;
- b. door bewust te zijn van de ontwikkeling die het oudere kind doormaakt en door de leerlingen te begeleiden in de verschillende ontwikkelfases die het oudere kind doormaakt;
- c. Begeleiden bij de ontwikkeling van zelfsturing, denkend aan leren doelen stellen, keuzes maken, eigenaarschap en reflecteren.

Activiteiten

Bij het werken aan de kernpraktijk voer je gedurende het semester verschillende activiteiten uit op de pabo en in de stage. Iedere week heb je in de stage tijd om aan de kernpraktijk te werken. Daarnaast is er op de pabo (bijna) iedere week een bijeenkomst waar het werken aan de kernpraktijk op het programma staat samen met PPO (Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling). De uitdaging is om de ervaringen die je opdoet bij KP PPO te gebruiken voor de andere leereenheden van dit semester.

Om de illustraties zo goed mogelijk uit te voeren zijn specifieke vaardigheden en kennis nodig:

- Ontwerpen van lessen passend bij de ontwikkeling van het oudere kind.
- Ontwikkelen van klassenmanagement om geïntegreerd leren, zelfsturing en samenwerking vorm te geven in jouw stagegroep.
- Ontwikkelen van interactievaardigheden om leerlingen goed te kunnen begeleiden bij geïntegreerd leren, zelfsturing en samenwerken.

Voor het onderdeel PPO werk je samen met medestudenten in de bijeenkomsten KP PPO aan jouw professionele ontwikkeling als leerkracht in de bovenbouw. Hier krijgen bovengenoemde vaardigheden een prominente plek.

Illustratie 1.1 Keuze illustratie

Je maakt een keuze uit drie thema: groepsdynamica, identiteitsontwikkeling of mediawijsheid. Dit thema diep je uit. Hierbij leg je een relatie met het onderwijs aan het oudere kind, je eigen handelen en

je geeft een praktijkvoorbeeld uit jouw eigen stage met betrekking tot dit thema.

Illustratie 1.2: Geïntegreerd leren- ontwerp of film

In het ontwerp wordt duidelijk dat het leren van leerlingen ondersteund wordt door vakintegratie, waarbij je minimaal 2 vakken integreert en je het aanbod verantwoordt vanuit de kerndoelen/leerlijnen van de vakken. De gekozen werkvormen zijn logisch verbonden aan leerinhoud. Je onderbouwt waarom bij deze les geïntegreerd leren van meerwaarde is ten opzichte van geïsoleerd leren.

Daarnaast wordt in het ontwerp duidelijk welke rol de leraar heeft en wat dit betekent voor zijn handelen met betrekking tot begeleiden, klassenmanagement en evalueren.

Illustratie 1.3: Leren door middel van zelfsturing en samenwerken

In het ontwerp wordt duidelijk dat zelfsturing en het samenwerkend leren van leerlingen wordt gestimuleerd door het inzetten van passende werkvormen die zelfsturing, het samenwerken en samen leren ondersteunen. Daarnaast wordt in het ontwerp duidelijk welke rol de leraar heeft en wat dit betekent voor zijn handelen met betrekking tot begeleiden, klassenmanagement en evalueren.

Portfolio

Voor je portfolio van KP en PPO lever je aan het einde van het semester *een verslag in over de uitgevoerde illustraties*.

Tenslotte schrijf je *een reflectie* over het werken aan de kernpraktijk, je leerervaringen en een eerste positie met betrekking tot de spanningsvelden.

Organisatie

Gedurende het semester ben je twee dagen in de week op de stageschool. Iedere week heb je in de stage tijd om aan de kernpraktijk te werken in en buiten de groep door:

- Het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van illustraties;
- De activiteiten voor de kernpraktijk te ontwerpen, uit te voeren en te evalueren;
- Met medestudenten en begeleiders te reflecteren over de kernpraktijk.

Op de pabo vindt de begeleiding van het werken aan de kernpraktijk plaats bij KP en PPO. Bij KP en PPO

maak je onderdeel uit van een 'kleine' groep studenten met een vaste studietoelicht.

Daarnaast wordt op de pabo het werken aan de kernpraktijk ondersteund door alle ontwikkelingsdomeinen in de andere leereenheden. In iedere leereenheid wordt een relatie gelegd met de kernpraktijk.

Bronnen

Belangrijke informatie die je nodig hebt om te werken aan deze kernpraktijk kun je vinden in de volgende artikelen:

- Kernpraktijk 4 Inleiding.
- Kernpraktijk 4 Onderwijs specifiek voor het oudere kind: Portfolio.
- Studiehandleiding KP en PPO B2 Het oudere kind

Je kunt deze artikelen raadplegen in de leeromgeving van Blackboard die bij deze kernpraktijk hoort. In die digitale leeromgeving vind je ook verschillende materialen die je nodig hebt voor het succesvol werken aan deze kernpraktijk.